

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului

în cauza civilă

Felicia Ciuciună împotriva lui Radu-Alexandru Ciuciună, intervenient accesoriu
Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest

(desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori)

împotriva deciziei din 6 martie 2025 a Curții de Apel Nord,

(Dosarul nr. 2ra-325/25

NR. PIGD 2-24032373-01-2ra-28052025)

Recursul este vădit neîntemeiat. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie temei de casare a acesteia.

Judecătoria Bălți, sediul Central (jud. N. Costăș)
Curtea de Apel Nord (jud. S. Grosu, A. Țihonschi, R. Holban)

19 noiembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de Radu-Alexandru Ciuciună, reprezentat de avocatul Igor Tuhari,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Munteanu,

Gheorghe Stratulat, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 22 martie 2024 Felicia Ciuciună a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Radu-Alexandru Ciuciună, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori.

2. În motivarea acțiunii, s-a indicat că, la 16 august 2021 a fost încheiată căsătoria dintre Radu-Alexandru Ciuciună și Felicia Babii, înregistrată la OSC Bălți, care a fost trecută în registrul de stare civilă cu nr. xxxxx. În rezultatul căsătoriei s-au născut doi copii xxxxx.

3. Reclamanta a menționat că, viața în comun cu pârâtul a eșuat din motiv că acesta este consumator de droguri, practică jocurile de noroc și face abuz de alcool, fapt ce pune în pericol atât viața sa, cât și a copiilor minori, constant aplicând violența asupra sa, fapt ce face imposibilă păstrarea familiei. Reieșind din faptul că, copiii minori sunt la o vârstă fragedă și se află la întreținerea sa deplină, inclusiv ținându-se cont de comportamentul tatălui, solicită desfacerea căsătoriei încheiată între Radu-Alexandru Ciuciună și Felicia Ciuciună (Babii) care a fost înregistrată la OSC Bălți cu nr. xxxxx, determinarea domiciliului copiilor minori xxxxx cu mama lor Felicia Ciuciună (Babii).

4. La 10 octombrie 2024, Radu-Alexandru Ciuciună, reprezentat de avocatul Igor Tuhari a depus cerere de încetare a procesului civil în partea referitoare la stabilirea domiciliului copiilor minori în baza art. 265 lit. c) din Codul de procedură civilă.

5. Prin încheierea din 11 octombrie 2024 a Judecătoriei Bălți, sediul Central a fost respinsă cererea reprezentantului pârâtului cu privire la încetarea procesului în latura determinării domiciliului copiilor minori.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

6. Prin hotărârea din 25 octombrie 2024 a Judecătoriei Bălți, sediul Central a fost admisă acțiunea depusă de Felicia Ciuciună. S-a desfăcut căsătoria între Radu-

Alexandru Ciuciună și Felicia Ciuciună (Babii), înregistrată la august 2021 la SSC Bălți cu nr. xxxxx. Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei și eliberarea certificatului de desfacere a căsătoriei în Serviciul de Stare Civilă s-a încasat de la Felicia Ciuciună (Babii) în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 500 % din unitatea convențională ce constituie 250 de lei, iar Radu-Alexandru Ciuciună s-a eliberat de la plata taxei de stat. S-a determinat domiciliul copiilor minori xxxxx cu mama - Felicia Ciuciună (Babii).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

7. La 21 noiembrie 2024, Radu-Alexandru Ciuciună, reprezentat de avocatul Igor Tuhari a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea parțială a acesteia în latura stabilirii domiciliului copiilor minori și în această latură să fie emisă o nouă soluție de încetare a cauzei.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

8. Prin decizia din 6 martie 2025 a Curții de Apel Nord a fost respinsă cererea de apel depusă de Radu-Alexandru Ciuciună, reprezentat de avocatul Igor Tuhari și s-a menținut hotărârea din 25 octombrie 2024 a Judecătorei Bălți, sediul Central.

9. Întru consolidarea soluției sale, instanța de apel a reținut că soluția primei instanțe privind desfacerea căsătoriei este legală și temeinică, nefiind contestată în apel. În ceea ce privește latura referitoare la stabilirea domiciliului copiilor minori, instanța de apel a constatat că hotărârea primei instanțe corespunde exigențelor art. 239–241 din Codul de procedură civilă, fiind motivată printr-o analiză completă și echilibrată a circumstanțelor cauzei, a probelor administrate și a legislației aplicabile. La adoptarea soluției a fost luat în considerare principiul interesului superior al copilului, prevăzut de art. 63 din Codul familiei și de art. 3, 9, 18 și 27 din Convenția ONU privind drepturile copilului, potrivit căruia orice decizie referitoare la copii trebuie să asigure protecția, stabilitatea și dezvoltarea armonioasă a acestora.

10. Instanța inferioară a notat că din materialele cauzei rezultă că mama, Felicia Ciuciună, oferă copiilor un mediu stabil și sigur, condiții de trai corespunzătoare și o implicare constantă în creșterea și educația lor. Aceste concluzii se sprijină pe Avizul autorității tutelare din 30 mai 2024, care confirmă atașamentul pronunțat al copiilor față de mamă și lipsa implicării tatălui, precum și pe ordonanța de protecție emisă la 21 mai 2024 în cadrul cauzei penale intentate pentru violență în familie, fapt ce demonstrează caracterul violent al apelantului și riscul pentru echilibrul emoțional al minorilor. Prin urmare, stabilirea domiciliului copiilor minori xxxxx cu mama lor corespunde interesului superior al copiilor, ținând cont de vârsta

fragedă, atașamentul emoțional și necesitatea unui mediu de viață echilibrat și protector. Dreptul tatălui de a păstra relația personală cu copiii nu este restrâns, acesta putând menține legătura prin mijloace adecvate și în condiții ce nu lezează interesul minorilor.

11. În ceea ce privește susținerile apelantului privind competența instanțelor din România, instanța de apel a stabilit că acestea sunt neîntemeiate, întrucât nu s-au prezentat probe privind existența unei cauze pendinte acolo, iar atât reclamanta, cât și copiii își au domiciliul efectiv în Republica Moldova din luna martie 2024. În consecință, corect a fost aplicată legea națională și s-a reținut competența instanțelor moldovene.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

12. La 28 mai 2025, prin intermediul poștei electronice, Radu-Alexandru Ciuciună, reprezentat de avocatul Igor Tuhari, a depus recurs împotriva deciziei din 6 martie 2025 a Curții de Apel Nord, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond în partea pretenției cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori și încetarea cauzei în această privință.

13. În esență, în argumentarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept expuse în cererea de apel, recurentul a invocat încălcarea competenței jurisdicționale, aprecierea vădit neîntemeiată a probelor și necesitatea consolidării jurisprudenței în materie de competență internațională privind stabilirea domiciliului copiilor minori.

14. Recurentul/reprezentantul a menționat că instanțele inferioare au soluționat cauza cu încălcarea art. 432 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, neluând în considerare dispozițiile imperative referitoare la competența internațională a instanțelor Republicii Moldova. În temeiul art. 459 alin. (4) și art. 265 lit. a) din Codul de procedură civilă, precum și al art. 26 alin. (3)-(4) din Tratatul dintre Republica Moldova și România din 1996, competența în cauze de acest tip aparține statului unde soții au avut ultimul domiciliu comun — în speță, România.

15. În opinia recurentului, până în luna martie 2024, întreaga familie a avut domiciliul comun în România, fapt confirmat prin declarațiile și probele din dosar. Reclamanta Felicia Ciuciună, cetățeană a României și a Republicii Moldova, a plecat în martie 2024 împreună cu cei doi copii minori, xxxxx, în Republica Moldova, fără acordul părintelui tată. În consecință, domiciliul actual al copiilor, stabilit unilateral de mamă, nu poate constitui temei pentru stabilirea competenței instanțelor moldovene.

16. Recurentul a susținut că instanțele inferioare au interpretat eronat normele internaționale și interne aplicabile, ignorând art. 12 alin. (4) și art. 459 alin. (4) din

Codul de procedură civilă, precum și prevederile tratatului bilateral, care impun ca raporturile personale și patrimoniale dintre soți să fie guvernate de legea statului în care aceștia au avut ultimul domiciliu comun. De asemenea, instanțele nu au motivat refuzul de a înceta procesul pentru lipsa competenței, deși aceasta constituie o condiție de ordine publică.

17. Totodată, recurentul a indicat că aprecierea probelor a fost vădit nerezonabilă, întrucât instanțele au acordat valență juridică exclusivă domiciliului actual al copiilor minori, ignorând realitățile familiale anterioare, cetățenia copiilor, locul nașterii și contextul factual potrivit căruia familia a locuit în România. Astfel, instanțele au ajuns la o concluzie arbitrară, contrară principiilor dreptului internațional privat și dispozițiilor art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

18. Art. 434 alin.(1) – (2) din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

19. Art. 433 alin.(1) lit. a) și f) din Codul de procedură civilă:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: f) recursul este vădit neîntemeiat.

20. Art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

21. Art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 432. Instanța invocă, din oficiu, neatragerea în proces a persoanelor ale căror drepturi sunt lezate prin hotărâre.”

22. Art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

23. Art. 26 din Tratatul între România și Republica Moldova privind asistența juridică în materie civilă și penală din 06.07.1996:

(1) Raporturile personale și patrimoniale ale soților sunt guvernate de legea părții contractante ai cărei cetățeni sunt.

(2) Dacă unul dintre soți este cetățean al unei părți contractante, iar celălalt soț este cetățean al celeilalte părți contractante, raporturile lor personale și patrimoniale sunt guvernate de legea acelei părți contractante pe teritoriul căreia își au domiciliul comun.

(3) Dacă, în cazul prevăzut la paragraful 2, unul dintre soți locuiește pe teritoriul unei părți contractante, iar celălalt pe teritoriul celeilalte părți contractante, raporturile lor personale și patrimoniale sunt guvernate de legea acelei părți contractante pe al cărei teritoriu și-au avut ultimul domiciliu comun.

Dacă soții nu au avut domiciliu comun, sunt competente instanțele sau alte instituții abilitate ale celor două părți contractante, care aplică legea statului lor.

(4) Competența de a hotărî asupra raporturilor juridice prevăzute la paragrafele 1, 2 și 3 alin. 1 aparține instanțelor sau altor instituții abilitate ale părții contractante a cărei lege guvernează acele raporturi.

24. Art. 30 din Tratatul între România și Republica Moldova privind asistența juridică în materie civilă și penală din 06.07.1996:

(1) Raporturile juridice dintre părinți și copii se stabilesc potrivit legii părții contractante al cărei cetățean este copilul. În cazul în care copilul domiciliază pe teritoriul celeilalte părți contractante, poate fi aplicată legea acestei părți, dacă este mai favorabilă intereselor copilului.

(2) În privința dreptului de a hotărî asupra raporturilor juridice, prevederile art. 29 paragrafele 2 și 3 se aplică în mod corespunzător.

25. Art. 29 alin.(2) și (3) din Tratatul între România și Republica Moldova privind asistența juridică în materie civilă și penală din 06.07.1996:

(2) Soluționarea cauzelor prevăzute la paragraful 1 aparține autorităților competente ale părții contractante al cărei cetățean este copilul.

(3) Dacă reclamantul și pârâtul domiciliază pe teritoriul aceleiași părți contractante, soluționarea cauzelor aparține, de asemenea, autorităților competente ale acestei părți contractante.

MOTIVAREA INSTANȚEI

26. Sub aspectul termenului de declarare a recursului, Completul de judecată menționează că, Curtea de Apel Nord a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință

publică la 6 martie 2025. Totodată, conform extrasului de pe poșta electronică, decizia integrală a fost notificată reprezentantului recurentului, avocatul Igor Tuhari, la 31 martie 2025 (f.d.124 verso). Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că recursul declarat la 28 mai 2025, se consideră depus în termenul stabilit de art. 434 din Codul de procedură civilă.

27. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că prevederile Codului de procedură civilă consacra nu doar caracterul nedevelopativ al recursului, ci și un standard de seriozitate privind invocarea unor încălcări esențiale de drept material și procedural, capabile să conducă la răsturnarea deciziilor instanțelor de apel.

28. Conform prevederilor legale și practicii judiciare constante, recursul trebuie să conțină o motivare clară, convingătoare și întemeiată în drept, care să evedențieze existența unor erori de drept calificate sau a unor vicii esențiale de procedură. Recursul nu are rolul de a supune cauza unei rejudecări în fond, ci de a examina legalitatea hotărârii instanței de apel în limitele erorilor invocate.

29. Din analiza recursului declarat rezultă că Radu-Alexandru Ciuciună, reprezentat de avocatul Igor Tuhari a invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin. (1) lit. b), e) și f) din Codul de procedură civilă – prin admiterea recursului se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; încălcarea competenței jurisdicționale. Totuși, recurentul nu a indicat în mod concret jurisprudența uniformă a Curții Supreme de Justiție care ar fi consolidată prin admiterea prezentului recurs.

30. În ceea ce privește susținerea recurentului potrivit căreia hotărârea instanței de apel ar fi arbitrară, în sensul art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs reține că nu orice dezacord cu soluția instanței ierarhic inferioare echivalează cu o încălcare a principiilor de drept sau cu o hotărâre arbitrară.

31. Se menționează că, instanța de apel a motivat decizia detaliat, reținând că, deși apelantul/recurentul a invocat existența unui element de extraneitate, respectiv cetățenia română a părților și domiciliul comun anterior al soților pe teritoriul României, din ansamblul probelor administrate rezultă că, la data introducerii acțiunii, copiii minori își aveau domiciliul efectiv pe teritoriul Republicii Moldova, unde locuiau împreună cu mama lor, Felicia Ciuciună. Mama asigură minorilor condiții adecvate de trai, stabilitate emoțională și continuitate în procesul educațional, aspecte confirmate prin avizele și anchetele sociale întocmite de autoritatea tutelară teritorială, precum și prin caracteristicile emise de instituțiile de învățământ frecventate de copii.

32. De asemenea, Curtea de Apel Nord a subliniat că principiul interesului superior al copilului, consacrat de art. 3 alin. (1) din Convenția ONU privind

drepturile copilului, prevalează asupra oricăror considerente de ordin formal sau juridic, inclusiv asupra invocării elementului de extraneitate.

33. Cu referire la incidența art. 26 din Tratatul dintre Republica Moldova și România din 1996, Completul de judecată menționează că acest articol are caracter general și nu reglementează competența în litigiile privind raporturile dintre părinți și copii. Invocarea sa este speculativă, fiind izolată de dispozițiile speciale ale tratatului. În materia stabilirii domiciliului minorilor este incident art. 30 din același act, care este o normă specială, și care consacră în mod tranșant competența instanțelor din statul în care copiii își au domiciliul efectiv.

34. Sub acest aspect, probele administrate au confirmat că copii minori locuiesc cu mama lor, Felicia Ciuciună în Republica Moldova, sunt integrați în mediul social de aici. Simpla referire la un domiciliu anterior al părinților în România nu poate înlătura concluziile instanțelor inferioare și nu poate determina incidența temeiului prevăzut de art. 432 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă.

35. În așa mod se reține că recurentul/reprezentantul a formulat doar nemulțumiri generale și subiective față de soluția pronunțată. În absența unor critici pertinente, care să încadreze recursul în limitele stricte ale art. 432 din Codul de procedură civilă, acesta trebuie considerat vădit neîntemeiat.

36. În aceste circumstanțe, Completul de judecată constată că cererea de recurs nu întrunește condițiile de admisibilitate prevăzute de lege și se respinge ca fiind vădit neîntemeiat.

37. În conformitate cu art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. f) și art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de Radu-Alexandru Ciuciună, reprezentat de avocatul Igor Tuhari, împotriva deciziei din 6 martie 2025 a Curții de Apel Nord.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat